

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Herbipoli, 1749

§. 2. An species salvari possit in unico individuo?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52248)

subiicibilis *specificativè* accepta, & *quæ* talis est, in creatis est *Universale*; Sic enim vel *genus* subalternum est, vel *species prædicabilis*, quæ ambo *Universalia* sunt. Dixi *in creatis*; Deus enim licet *species subijcibilis* sit, *prædicabilis* tamen esse non potest. III. Ex his *consectaneum* est, quod *species prædicabilis* pro *secundo Universali* ritè assignetur. IV. Allata ex *Porphyrio* *speciei prædicabilis definitio* bona est, cum nihil *superflui* complectatur, & *omni ac soli definito* conveniat; prætereà *utilis* est, & *speciem* benè *explicat*, ut *usus hucusque* in *scholis* probavit; illi proinde hinc *acquiescimus*, sive *descriptiva* sit, ut cum aliis *P. Aler.* contendit *Tract. 1. Disp. 3. Cap. 2. §. 1.* Sive *quidditativa*, ut videtur probare *P. Lynceus lib. 9. Dial. Tract. 1. à Cap. 1. usque ad 3.*

§. II.

An species salvari possit in unico individuo?

317. *Nota.* Thomistæ quidam docent, quod *species spirituales*, v. g. *naturæ Angelicæ*, numero sint *immultiplicabiles*; eoquod *materia* careant. Contendunt nihilominus in *ejusmodi individuis* *salvari speciem*, i. e. *naturam* v. g. *Michaëlis*, cui juxta ipsos *reputat multiplicari physicè*, esse *speciem prædicabilem*, & *logicè Universalem*. Duplex igitur hinc est *status questionis*: 1. *An naturæ Angelicæ* sint *immultiplicabiles numero*? 2. *An natura unica*, *immultiplicabilis numero*, possit esse *species*, ut est *secundum Universale*, & *totum potentiale*?

318. *Dico 1.* Naturæ Angelicæ non sunt numero immultiplicabiles. Ita *S. Bonavent. Scotista, & nobiliores Thomista, Ferrara, Bannes, Capreolus, Soncinas, Favellus, Vasquez, Suarez &c.* Ratio est 1. Quia animæ rationales, & Personæ divinæ carent materiâ, & tamen numero multiplicabiles sunt; ergo & Angeli, licet materiâ careant. 2. Nulli creaturæ repugnat habere sibi simile; ergo nec Angelis, qui etiam creaturæ sunt. 3. Hoc potissimum argumento ex ratione deducto probatur unitas Dei, quod propter infinitam perfectionem suam sibi simile habere non possit; ergo id creaturæ tribui nequit. 4. *D. Thomas. 1. p. q. 14, a. 1. in ©.* docet, Deum esse in summo gradu immaterialitatis, quia, ut alibi tradit, nulla est in Deo potentialitas. Ex quo sic infero: ergo quæcunque sunt aliquo modo in potentia, illa participant aliquid de ratione materiæ, saltem analogicè. *Subsumo:* Sed Angeli habent aliquid potentialitatis; ergo & aliquid materialitatis. Ergo ex ipso *D. Thoma Thomistarum* fundamentum ruit, consequenter & thesis. Hoc argumentum benè urget *P. Semery in Log. Disp. 3. q. 3. a. 2. & a. 1. ex D. Thoma aliud adducit.*

319. *Obj.* Ex Aristotele contrarium eruitur. & mirum non est; nam, utpote ethnicus naturas Angelicas non penetrans, admisit, quod omnis individuationis principium sit materia affecta quantitate. *Si ais:* Individua multiplicantur ob conservationem naturæ; cum igitur

Angeli incorruptibiles sint, multiplicari non possunt. R. 1. Etiam animæ rationales sunt incorruptibiles, & tamen multiplicabiles. R. 2. Nihil implicat, quominus Deus ob alium finem multiplicare possit naturas incorruptibiles. Plura de hâc materia, quam hîc occasionaliter tantum attigimus, qui desiderat, legat P. Semery *loc. suprâ cit.* & P. Aler. *Traët. 1. Disp. 3. c. 2. §. 3.*

320. *Dico 2.* Natura unica numero immultiplicabilis nequit esse species; sive, quod idem est, species nequit salvari in unico individuo possibili. *Ratio est:* Species prædicabilis, seu universalis est unum aptum prædicari de pluribus numero differentibus in quid; sed natura âb unico individuo possibili abstracta non est prædicabilis de pluribus numero differentibus; ergo. *Prob. min.* Tum quia plura numero differentia essent impossibilia; tum quia de Paulo & cæteris prædicari nequit ille homo, qui terminat cognitionem abstrahentem rationem hominis â solo v. g. Petro possibili; cum homo abstractus in hoc casu non est alius homo, nisi solus Petrus; igitur affirmari nequit de non Petro. Adde, quod juxta multos Thomistas genus non salvetur in unica specie; ergo nec species in unico individuo. *Confirmant* hanc conclusionem Ant. Ruvius *q. 4. cap. 3. de specie.* Gabriel Boyvinus *1. p. Log. Sect. 2. c. 2.* P. Suarez *Disp. 5. Metaphys. Sect. 2. n. 28.* Ariaga *Disp. 7. Log. Sect. 3. Subs. 2. n. 42.* ubi ait: *Aded certum videtur ex ipsa definitione speciei requiri pluralitatem individuorum, ut â nemine id*

in dubium revocatum fuisset, nisi Cajetanus pro opposita opinione stetisset contra mentem Angelici Doctoris, qui 1. p. q. 53. a. 9. in ☉ expressè docet, nomen D^Eus esse incommunicabile, ideòque non universale, nisi summum in sententia eorum, qui fingunt plures Deos.

321. *Obj. 1.* Natura abstracta àb unico individuo possibili non est singularis; ergo universalis erit. *R. D. ant.* Non est singularis formaliter, i. e. non concipitur ut singularis. *C.* non est singularis radicaliter, quia est immultiplicabilis, & determinata ad unum individuum. *N. D. etiam Consf.* ergo erit universalis ad summum negativè, h. e. non cognoscitur singularitas. *C. positivè,* h. e. erit apta inesse multis. *N. Si ais:* Natura abstracta àb unico individuo possibili posset definiri, & contineret genus & differentiam; ergo foret species prædicabilis. *R. 1.* Etiam Deus & individuum continet definitionem, quin propterea sit species prædicabilis. *R. 2.* Continet genus & differentiam incommunicabilem. *C.* communicabilem. *N. Si reponas:* Talis natura saltem conditionatè posset esse in multis, si nimirum plura individua essent possible. *R.* Ergo erit quoque conditionatè tantum universalis, & species, quod totum concedo. Sic pariter Deum posses facere universale, & quid non?

322. *Obj. 2.* Natura in tali casu foret communicabilis pluribus per rationem, prout multa similia concipi possunt, quasi essent similia. *R.* Hoc esset fingere universale, vel speciem,

non autem facere, ut aliquid in se fit universale, vel species. *Si ais*: D. Thomas hoc universale asserit, dum universale dividit in universale *secundum rem*, & *secundum rationem*. *R.* Hæc divisio nihil favet Thomistis; eoquod D. Thomas per universale *secundum rem* nihil aliud intelligat, quam illud, quod actu habet inferiora, ut *homo*; per universale autem *secundum rationem* illud intelligit, quod quidem actu plura inferiora non habet, habere tamen potest, ut *Sol Luna* &c. quæ exempla ipse Doctor Angelicus adducit Tract. 2. de universalibus, & p. 1. q. 13 a 9. in \odot . *Si reponas*. Permissâ Thomistarum hypothesei Michaël & Gabriel adhuc differrent specie; ergo in quolibet salvaretur species. *R.* D. *ant.* Differrent specie physicâ & materiali. T. Logicâ & formali. N. Dixi: *Transseat*; inquirere enim, an Angeli specie differant, non est hujus loci.

323. *Observanda* de specie adhuc sunt sequentia. I. Species perfectior est genere formaliter spectato; species enim est tota essentia rei, genus autem est tantum pars essentia. *Nec obstat*, quod genus sit totum actuale, & suam quoque differentiam includat; nam species præter differentiam suam etiam totum genus includit, v. g. homo non modò rationale, sed etiam vivens sentivum complectitur; genus autem non includit totam suam speciem. II. Rem specificari *intrinsecè* ab altera, nil aliud est, quam illam ab altera constitui *intrinsecè* secundum essentiam, quod fieri potest vel *secundum essentiam*

tiam physicam, sic homo specificatur intrinsecè à corpore & anima; vel secundùm essentiam metaphysicam, sic idem homo specificatur intrinsecè àb animali & rationali. III. Res dicitur specificari *extrinsecè* àb alia, quando res quædam essentialiter respicit aliam, & per ordinem ad illam aliam cognoscitur secundùm speciem, vel essentiam; sic cognitio, cujus essentia explicari nequit nisi per ordinem ad suas causas, & objectum, dicitur àb iis specificari extrinsecè. IV. Dum Aristoteles *in categ. cap. de Subst.* inquit, *genera & species prædicari in quale quid*, nihil aliud intendit, quàm quòd substantiæ secundæ sive universales, significant essentiam secundùm aliquam ejus qualitatem, quæ est communitas. V. Species est posterior genere, non physicè, sed logicè, & subsistendi consequentiâ.

ARTICULUS IV.

De tertio universali, sive Differentia.

Porphyrus de differentia agens duo præstat. Inprimis varias illius divisiones proponit, dein totidem definitiones assignat. Hæc ipsa hîc exponam, simulque resolvam 1. Respectu quorum differentia tertium universale dici possit? 2. An differentia inferior includat formaliter superiorem, vel genus, quod dividit? quæ duæ quæstiones viris de Philosophia genuina, orbeque literario optimè meritis nunquam non utiles visæ sunt.